

VERZORGING VAN JE PLANTEN

ZIJN JE ZAADJES EENMAAL ONTKIEMD, DAN MOET JE ZE DE JUISTE VERZORGING GEVEN, ZODAT ZE KUNNEN UITGROEIEN TOT GROTE STERKE BLOEIERS. STEUNEN, BIJMESTEN, ONKRUID WIEDEN EN ZADEN OOGSTEN. HOE JE DAT ALLEMAAL PRECIJS DOET? DAT LEES JE IN DIT HOOFDSTUK.

STEUNSTOKKEN

Hoge bloemsoorten als de cosmea en dahlia kunnen een beetje gaan hangen, of scheefgroeien. Geef ze dan wat ondersteuning door er een (bamboe-)stok naast te zetten waaraan je de planten vastbindt met flexibel bindtouw. Trek de touwtjes niet te strak aan, want de steel wordt ook nog dikker. En een dichtgeknepen steel kan geen vocht meer opnemen uit de grond.

BIJMESTEN

Veel van je planten kunnen halverwege

hun bloeiseizoen, eind juli of begin augustus bijvoorbeeld, extra voeding gebruiken. Neem hiervoor organische ofwel natuurlijke mest. Die wordt in de bodem afgebroken, waarna planten de voedingsrijke mineralen opnemen. Een gedeelte daarvan blijft achter in de bodem, wat de kwaliteit van de grond op de lange termijn verbetert.

AAN DE KNOPPEN

Veel bloemen steken na hun bloei al hun energie in het maken van zaden, in plaats van het maken van nieuwe

bloemknoppen. Als je de uitgebloeide bloemen steeds weghaalt, kan de plant geen zaden maken en geniet je dus veel langer van je bloeiende planten.

ONKRUID VERGAAT WÉL

Bij het tuinieren in kistjes valt de hoeveelheid onkruid tussen je bloemen waarschijnlijk wel mee, maar toch is het goed om eventuele wildgroei in de gaten te houden. Onkruid profiteert mee van de voedingsstoffen die in de grond zitten, terwijl je die natuurlijk liever naar je bloemen ziet gaan. Je kunt onkruid makkelijk verwijderen door het gewoon met je handen uit de aarde trekken.

ZELF ZADEN OOGSTEN

Zijn eenjarige bloemen uitgebloeid, dan gaan ze over op zaden maken. Zaden zijn lang niet altijd minuscule zwarte puntjes. Ze kunnen bijvoorbeeld ook op rupsjes of veertjes lijken. Ze liggen in de kern van de bloem, of zitten in zaaddozen die zich vormen na de bloei. Er ontstaan dan een soort trommeltjes waarin de zaden rijpen en drogen. Zodra de zaadjes goed gedroogd zijn, barst het trommeltje open en vallen de zaadjes op de aarde. Superslim, op deze manier zaait de plant zichzelf uit en blijft de soort vertegenwoordigd in de natuur.

Wil je zelf zaden oogsten, laat dan de bloemen uitbloeien en verdorren, dan zie je vanzelf waar de zaden zich vormen. Hoe je moet oogsten, hangt af van de manier waarop een plant zaden maakt (zie pag. 22).

KISTEN WINTERKLAAAR MAKEN

Eind oktober, begin november is het tijd om je kisten winterklaar te maken. De eenjarige planten sterven langzaam af, haal die voorzichtig uit de kist. Bloembollen (behalve tulpen, zie pag. 16) laat je ook in de kist staan. Vaste planten kun je na de bloei gewoon in de kist laten zitten. Het groen zal langzaam afsterven. In maart kun je de plant dan helemaal terug knippen tot vlak bij de bodem. Zo zal hij weer opnieuw uitlopen en gaan bloeien.

STAPPENPLAN: ZADEN OOGSTEN

STAP 1: VOORBEREIDING

Laat van de soorten waarvan je zaden wilt oogsten, een paar bloemen staan en in het zaad schieten. Kies hiervoor een plant die er sterk en gezond uitziet. Na de bloei zie je de bloem verdorren, waarna de zaden gevormd worden.

STAP 2: ZAAD HERKENNEN

Er zijn talloze verschillende soorten zaden, soms zo groot als zandkorreltjes maar je hebt ze ook boonvormig of als kleine veertjes. Je ziet ze verschijnen op de plek waar eerst het hart van de bloem zat. Bij sommige soorten, zoals de klaproos, zie je een trommeltje verschijnen waarin de zaden zitten.

STAP 3: OOGSTEN

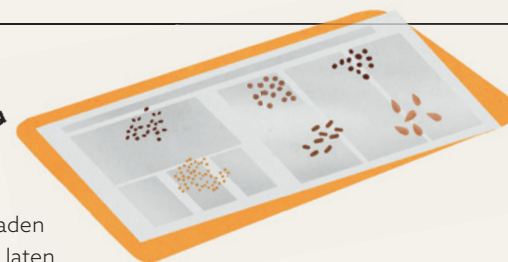
Zodra de zaden rijp en droog zijn, kunnen ze geoogst worden. Planten maken op verschillende manieren zaag en daarom gaat het oogsten niet bij alle soorten hetzelfde.

- Lupine en stokrozen vormen bijvoorbeeld zaaddozen die langzaam drogen. Zodra ze helemaal gedroogd zijn, kan je de zaden gaan oogsten. Vaak zijn de dozen die onderaan de stengels zitten eerder 'rijp'. Laat de bovenste dan nog even zitten om verder te drogen.
- Bij de soorten Cosmos, korenbloem, klaproos en goudsbloem, kun je de hele bloemstengel afknippen zonder dat er al zaden afvallen. Klop de stengels uit boven een emmer of pot die de zaden opvangt zodra ze van de steel vallen. Je kunt ook een papieren zak om de zaaddozen binden en de plant op de kop verder te drogen hangen. De zaden komen dan vanzelf in de zak terecht.

STAP 4: DROGEN

Na het oogsten van de zaden is het belangrijk om ze te laten nadrogen. Zo blijft hun kiemkracht op peil en kan je ze het volgende jaar met succes weer zaaien. Spreid de zaden uit op een krant en leg ze in een open bakje of op een dienblad. Schrijf direct even op welke soort je daar te drogen legt en zet de zaden op een op een droge, niet te warme plek uit de zon in huis. Laat de zaden zo enkele dagen tot een week nadrogen.

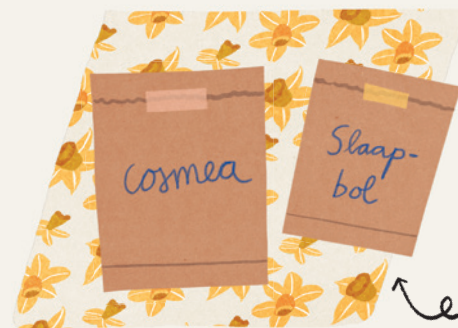

STAP 5: SCHONEN

Het gedroogde zaad maak je zo goed mogelijk schoon. Zeef het zaad (bijvoorbeeld door een theezeefje) om de zaadhulzen en kleine plantenresten eruit te halen. Bij heel fijn zaad kun je blazen. Leg het zaad op je hand en blaas er zachtjes overheen. Omdat het zaad zwaarder is dan het kaf, blaas je dat weg en blijven de zaden over.

STAP 6: BEWAREN

Zodra de zaden mooi schoon zijn, stop je ze in een papieren zakje waar je duidelijk de naam van de soort op schrijft. Belangrijk om hier geen plastic zakjes voor te gebruiken, dan kan het zaad namelijk gaan 'zweten' en verliest het zijn kiemkracht. Bewaar de volle zaadzakjes vervolgens droog, donker en koel.

Van de volgende soorten uit dit boek is het heel makkelijk om zaden te oogsten: cosmea, goudsbloem, juffertje-in-'t-groen, Lathyrus, siertabak, slaapbol en zonnebloem.

ZONUREN OP JE BALKON

**TIJD OM DE PLUKBLOEMEN TE KIEZEN. MAAR DAN MOET JE WEL WETEN
UIT WELKE SOORTEN JE KUNT KIEZEN: ZON-, HALFSCHADUW- OF
SCHADUWBLOEMEN. BRENG DE ZONUREN OP JOUW BALKON
IN KAART DAN WEET JE WELKE BLOEMEN GOED GAAN GEDIJEN.**

Het is handig om een tuinkalender te maken zodat je weet wat er wanneer bloeit en in welke maand je daarvoor al aan de slag moet. Ook kun

je zo zien welke kistjes je kunt hergebruiken na de bloei. Bijvoorbeeld om er bollen in te planten om volgend jaar al vroeg van bloeiende bloemen te kunnen genieten.

STAPPENPLAN

STAP 1: BRENG DE ZONUREN IN KAART

STAP 2: KIES JE BLOEMEN. KOOP DE ZADEN, POTGROND EN ALLE BENODIGDHEDEN

**STAP 3: MAAK JE KISTJES IN ORDE, ZAAIEN, VERZORGEN EN DAN...
GENIETEN MAAR VAN JE BLOEMENZEE, ZOWEL BUITEN ALS BINNEN**

